

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

A6-0323/2008

23.7.2008

RAPORT

Ettepanek võtta vastu nõukogu raamotsus, millega muudetakse raamotsust
2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta
(KOM(2007)0650 – C6-0466/2007 – 2007/0236(CNS))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Roselyne Lefrançois

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
antud häälte enamus
- **I koostöömenetlus (esimene lugemine)
antud häälte enamus
- **II koostöömenetlus (teine lugemine)
antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- *** nõusolekumenetlus
parlamendi liikmete häälteenamus, v.a EÜ asutamislepingu artiklites 105, 107, 161 ja 300 ning ELi lepingu artiklis 7 toodud juhtudel
- ***I kaasotsustamismenetlus (esimene lugemine)
antud häälte enamus
- ***II kaasotsustamismenetlus (teine lugemine)
antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- ***III kaasotsustamismenetlus (kolmas lugemine)
antud häälte enamus ühise teksti heakskiitmiseks

(Antud menetlus põhineb komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusloomega seotud teksti muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse muudetud tekst **paksus kaldkirjas**. Kui Euroopa Parlament soovib muutmisakti puhul muuta olemasolevat sätet, mida komisjoni ettepanekus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Välja jäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...]. *Tavalises kaldkirjas* märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele abiks lõpliku teksti ettevalmistamisel ja tähistab neid õigusakti osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOME GA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT..5	
SELETUSKIRI	16
ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS.....	20
MENETLUS	25

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOME GA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

**ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu raamotsus, millega muudetakse raamotsust
2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta
(KOM(2007)0650 – C6-0466/2007 – 2007/0236(CNS))**

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut (KOM(2007)0650);
 - võttes arvesse nõukogu 18. aprilli 2008. aasta suuniseid¹;
 - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 29, artikli 31 lõike 1 punkti e ja artikli 34 lõike 2 punkti b;
 - võttes arvesse ELi lepingu artikli 39 lõiget 1, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0466/2007);
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 93 ja 51;
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ja õiguskomisjoni arvamust (A6-0323/2008),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil ettepanekut vastavalt muuta, järgides EÜ asutamislepingu artikli 250 lõiget 2;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
 5. kutsub nõukogu ja komisjoni Lissaboni lepingu jõustumisest tulenevalt üles käsitlema eelisjärjekorras mis tahes edasist käesolevat teksti muutvat ettepanekut, vastavalt Euroopa Liidu lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud üleminekusätete protokollile artiklile 10 ja 50. deklaratsioonile üleminekusätete protokollile artikli 10 kohta;
 6. teatab, et on valmis pärast Lissaboni lepingu jõustumist vaatama vajadusel mis tahes sellise ettepaneku läbi kiirmenetluse raames, tihedas koostöös liikmesriikide parlamentidega; juhul, kui uus ettepanek kajastab käesoleva arvamuse sisu, tuleks kohaldada institutsioonidevahelises kokkuleppes ette nähtud kodifitseerimisalast

¹ Vt nõukogu dokumendiregister : <http://register.consilium.europa.eu/pdf/fr/08/st08/st08707.fr08.pdf>

menetlust;

7. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu raamotsus – muutmisakt Põhjendus 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6 a) Euroopa Liidu tegevus terrorismivastase võitluse valdkonnas peab toimuma tihedas koostöös kohalike ja piirkondlike omavalitsustega, kellel on eelkõige ennetustegevuses võtmeroll, sest terrorismiaktide toimepanijad ja õhutajad elavad kohaliku omavalitsuse piirkonnas käivad läbi sealse elanikkonnaga ning kasutavad omavalitsuse teenuseid ja demokraatia vahendeid.

Selgitus

Valdkonnas, mis nii otseselt kodanike õigusi puudutab, tuleb kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli rohkem väärtustada, mitte üksnes seetõttu, et kohalik omavalitsus on kodanikele kõige lähem haldustasand, vaid seetõttu, et terrorismiaktide toimepanijad ja õhutajad teevad oma igapäevaseid toimetusi kõnealuste omavalitsuste piires.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu raamotsus – muutmisakt Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7) Käesoleva ettepanekuga nähakse ette terroristliku tegevusega seotud õigusrikkumiste kriminaliseerimine, et aidata kaasa üldpoliitilise eesmärgi saavutamisele, milleks on terrorismi ennetamine, vähendades selliste materjalide levitamist, ***mis võiksid õhutada*** inimesi sooritama terroriakte.

(7) Käesoleva ettepanekuga nähakse ette terroristliku tegevusega seotud õigusrikkumiste kriminaliseerimine, et aidata kaasa üldpoliitilise eesmärgi saavutamisele, milleks on terrorismi ennetamine, vähendades selliste materjalide levitamist, ***mis tahtlikult ja tõenäoliselt õhutavad*** inimesi sooritama terroriakte.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu raamotsus – muutmisakt Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Liikmesriikidel tuleks vastastikku ühtlustada terroriaktide, sealhulgas terroriaktidega seotud tegevuste mõiste, nii et see hõlmaks avalikku **üleskutset** panna toime terroriakte, värbamist terroristlikel eesmärkidel ja väljaõpet terroristlikel eesmärkidel, kui see on toime pandud tahtlikult;

Muudatusettepanek

(10) Liikmesriikidel tuleks vastastikku ühtlustada terroriaktide, sealhulgas terroriaktidega seotud tegevuste mõiste, nii et see hõlmaks avalikku **õhutamist** panna toime terroriakte, värbamist terroristlikel eesmärkidel ja väljaõpet terroristlikel eesmärkidel, kui see on toime pandud tahtlikult;

(Käesolevat muudatust kohaldatakse kogu õigusakti ulatuses, välja arvatud põhjendus 9; muudatuse vastuvõtmisel tehakse tehnilised parandused kogu õigusakti teksti ulatuses).

Selgitus

Soovitav on asendada mõiste „üleskutse” mõistega „õhutamine”, sest viimasel on selgemad piirjooned ja seda kasutatakse õiguskeeles sagedamini. Ka raamotsuse ettepanekus rassismi ja ksenofoobia vastu võitlemise kohta kasutati just mõistet „õhutamine”.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu raamotsus – muutmisakt Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Õigusrikkumisi, nagu avalik **üleskutse** panna toime terroriakte, värbamine terroristlikel eesmärkide ja väljaõpe terroristlikel eesmärkidel, tahtlikult toime pannud **või nende eest vastutavatele** füüsilistele ja juriidilistele isikutele tuleks ette näha karistused ja sanktsioonid. Need tegevused peaksid olema kõikides liikmesriikides võrdselt karistatavad, sõltumata sellest, kas need pandi toime

Muudatusettepanek

(11) Õigusrikkumisi, nagu avalik **õhutamine** panna toime terroriakte, värbamine terroristlikel eesmärkide ja väljaõpe terroristlikel eesmärkidel, tahtlikult toime pannud füüsilistele ja juriidilistele isikutele tuleks ette näha karistused ja sanktsioonid. Need tegevused peaksid olema kõikides liikmesriikides võrdselt karistatavad, sõltumata sellest, kas need pandi toime Interneti teel või mitte.

Interneti teel või mitte.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu raamotsus – muutmisakt
Põhjendus 11 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11 a) Kui nõukogul ei õnnestu kokku leppida protsessiõigustes kriminaalmenetluse valdkonnas, takistab see Euroopa õigusala koostööd; selline ummikseis on vaja viivitamata lahendada.

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu raamotsus – muutmisakt
Põhjendus 12**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12) Tuleks kehtestada täiendavad kohtualluvust käsitlevad eeskirjad, et tagada liikmesriigi kohtualluvusse kuuluvate õigusrikkumiste, nagu avalik üleskutse panna toime terroriakte, värbamine terroristlikel eesmärkide ja väljaõpe terroristlikel eesmärkidel, tõhus uurimine, kui neid kasutatakse terroriakti toimepanemiseks või kui nende tulemusena pandi toime terroriakt.

välja jäetud

Selgitus

Käesolev põhjendus seondub uue lõikega 1 a, mis komisjoni ettepaneku kohaselt tuleks lisada raamotsuse artiklile 9. Raportöör teeb ettepaneku nimetatud uue lõike sisu käesolevas raportis projektis mitte säilitada, sest talle tundub, et lõikega kehtestatud kohtualluvuse eeskirjad lähevad liiga kaugele; loogilise järjena tuleks taotleda käesoleva põhjenduse välja jätmist.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu otsus – muutmisakt Põhjendus 12 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12a) (12 a) Käesolev raamotsus täiendab Euroopa Nõukogu 16. mai 2005. aasta terrorismi tõkestamise konventsiooni ning seetõttu on hädavajalik, et paralleelselt käesoleva raamotsuse jõustumisega ratifitseeriksid kõik liikmesriigid kõnealuse konventsiooni.

Selgitus

Euroopa Nõukogu konventsioonis sätestatud kuritegude lisamine ELi õiguslikku raamistikku, eriti raamotsusesse 2002/475/JSK annab olulise lisandväärtuse, kuna neid kuritegusid reguleeritaks terviklikuma õigusliku korra raames. On siiski tähtis, et liikmesriigid ratifitseeriksid kõnealuse konventsiooni, kuna raamotsus seda ei asenda. Mõlema õigusakti paralleelne kohaldamine annab veelgi parema terrorismivastase kaitse, nii ELis kui ka kolmandates riikides, kes on Euroopa Nõukogu liikmed.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu raamotsus – muutmisakt Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14) Liit järgib põhimõtteid, mida tunnustatakse Euroopa Liidu lepingu artikli 6 lõikes 2 ja kajastatakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, eriti selle II ja VI peatükis. Käesolevat raamotsust ei või mingil juhul tõlgendada nii, nagu püütaks sellega vähendada või piirata selliseid põhiõigusi ja -vabadusi, nagu sõna-, kogunemis- ja ühinemisvabadus, õigus era- ja perekonnaelu austamisele ning

(14) Liit järgib põhimõtteid, mida tunnustatakse Euroopa Liidu lepingu artikli 6 lõikes 2 ja kajastatakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, eriti selle II ja VI peatükis. Käesolevat raamotsust ei või mingil juhul tõlgendada nii, nagu püütaks sellega vähendada või piirata selliseid põhiõigusi ja -vabadusi, nagu sõna-, kogunemis- ja ühinemisvabadus, ***ajakirjandusvabadus ja sõnavabadus***

kirjavahetuse konfidentsiaalsuse kaitsele.

muudes meediakanalites, õigus era- ja perekonnaelu austamisele ning kirjavahetuse konfidentsiaalsuse kaitsele, ***mis hõlmab ka elektronkirjade ja muu elektroonilise kirjavahetuse sisu.***

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu raamotsus – muutmisakt Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

(15) Avalik ***üleskutse*** panna toime terroriakt, värbamine terroristlikel eesmärkidel ja väljaõpe terroristlikel eesmärkidel on tahtlikud kuriteod. Käesolevat raamotsust ei või mingil juhul tõlgendada nii, nagu püütaks sellega vähendada või piirata informatsiooni levitamist teaduslikel, akadeemilistel ja aruandluse eesmärkidel. Radikaalsete, poleemiliste ja vaidlust tekitavate vaadete väljendamine avalikel aruteludel tundlikes poliitilistes küsimustes, kaasa arvatud terrorism, jääb käesoleva määruse reguleerimisalast välja ning ei kuulu ka mõiste alla avaliku ***üleskutse*** kohta panna toime terroriakt;

Muudatusettepanek

(15) Avalik ***õhutamine*** panna toime terroriakt, värbamine terroristlikel eesmärkidel ja väljaõpe terroristlikel eesmärkidel on tahtlikud kuriteod. Käesolevat raamotsust ei või mingil juhul tõlgendada nii, nagu püütaks sellega vähendada või piirata informatsiooni levitamist teaduslikel, akadeemilistel, ***kunstilistel*** ja aruandluse eesmärkidel. Radikaalsete, poleemiliste ja vaidlust tekitavate vaadete väljendamine avalikel aruteludel tundlikes poliitilistes küsimustes, kaasa arvatud terrorism, jääb käesoleva määruse reguleerimisalast välja ning ei kuulu ka mõiste alla avaliku ***õhutamise*** kohta panna toime terroriakt;

Selgitus

Vt selgitust muudatusettepaneku 2 juures.

Lisaks on oluline, et kunstiteoste levitamisel kohaldataks samasugust kaitset kui informatsiooni levitamisel teaduslikel, akadeemilistel ja aruandluse eesmärkidel.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu raamotsus – muutmisakt Põhjendus 15 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(15a) Käesolevas raamotsuses nimetatud tegude kriminaliseerimist tuleks teostada

nii, et see oleks proportsionaalne taotletavate õiguspäraste eesmärkidega, demokraatlikus ühiskonnas vajalik ja asjakohane ning mittediskrimineeriv; eriti peab see olema kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu raamotsus – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt –1 (uus)

Raamotsus 2002/475/JSK

Artikkel 1 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(–1) Artikli 1 lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

„2. Käesolev raamotsus ei mõjuta kohustust austada põhiõigusi ja õiguse aluspõhimõtteid, mis on kirja pandud Euroopa Liidu lepingu artiklis 6, Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja Euroopa inimõiguste konventsioonis.”

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu raamotsus – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt 1

Raamotsus 2002/475/JSK

Artikkel 3 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) avalik *üleskutse* panna toime terroriakt – avalikkusele suunatud sõnumi levitamine või muul viisil kättesaadavaks tegemine *kavatsusega õhutada* artikli 1 lõike 1 punktides a–h loetletud *tegude toimepanemisele*, kui selline *terroriakte otseselt või kaudselt toetav* teguviis tekitab ohu, et võidakse toime panna üks või mitu sellist õigusrikkumist;

(a) avalik *õhutamine* panna toime terroriakt – avalikkusele suunatud sõnumi levitamine või muul viisil kättesaadavaks tegemine, *mis toetab selgelt ja kavatsuslikult* artikli 1 lõike 1 punktides a–h loetletud *õigusrikkumiste toimepanemist*, kui selline teguviis *ilmselt* tekitab ohu, et võidakse toime panna üks või mitu sellist õigusrikkumist;

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu raamotsus – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt 1

Raamotsus 2002/475/JSK

Artikkel 3 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) värbamine terroristlikel eesmärkidel – teise isiku agiteerimine artikli 1 lõikes 1 või artikli 2 lõikes 2 loetletud **tegude** toimepanemisele;

Muudatusettepanek

(b) värbamine terroristlikel eesmärkidel – teise isiku **tahtlik** agiteerimine artikli 1 lõike 1 **punktides a–h** või artikli 2 lõikes 2 loetletud **õigusrikkumiste** toimepanemisele;

Selgitus

Näib olevat loogiline jätta välja artikli 1 lõike 1 punkt i (ja viidata seega üksnes punktidele a–h), sest väga raske on ette kujutada, et terroristlikel eesmärkidel värbamise eesmärgiks võiks olla üksnes terroristliku õigusrikkumise toimepanemise ähvardus.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu raamotsus – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt 1

Raamotsus 2002/475/JSK

Artikkel 3 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) väljaõpe terroristlikel eesmärkidel – lõhkeainete, tulirelvade või teiste relvade või mürgiste või ohtlike ainete valmistamise või kasutamise õpetamine või muude erimeetodite või tehnikate õpetamine, et panna toime ühte artikli 1 **lõikes 1** loetletud **tegudest**, teades, et neid oskusi kavatsetakse kasutada nimetatud eesmärgil.

Muudatusettepanek

(c) väljaõpe terroristlikel eesmärkidel – lõhkeainete, tulirelvade või teiste relvade või mürgiste või ohtlike ainete valmistamise või kasutamise õpetamine või muude erimeetodite või tehnikate õpetamine, et panna toime ühte artikli 1 **lõike 1 punktides a–h** loetletud **õigusrikkumistest**, teades, et neid oskusi kavatsetakse kasutada nimetatud eesmärgil.

Selgitus

Näib olevat loogiline jätta välja artikli 1 lõike 1 punkt i (ja viidata seega üksnes punktidele a–h), sest väga raske on ette kujutada, et terroristlikel eesmärkidel värbamise eesmärgiks võiks olla üksnes terroristliku õigusrikkumise toimepanemise ähvardus.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu raamotsus – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt 1

Raamotsus 2002/475/JSK

Artikkel 3 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) röövimine artikli 1 lõikes 1 loetletud *teo* toimepanemiseks;

Muudatusettepanek

(d) röövimine artikli 1 lõikes 1 loetletud *õigusrikkumise* toimepanemiseks;

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu raamotsus – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt 1

Raamotsus 2002/475/JSK

Artikkel 3 – lõige 2 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) väljapressimine artikli 1 lõikes 1 loetletud *teo* toimepanemiseks;

Muudatusettepanek

(e) väljapressimine artikli 1 lõikes 1 loetletud *õigusrikkumise* toimepanemiseks;

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu raamotsus – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt 1

Raamotsus 2002/475/JSK

Artikkel 3 – lõige 2 – punkt f

Komisjoni ettepanek

(f) valede haldusdokumentide koostamine artikli 1 lõike 1 punktides a–h ja artikli 2 lõike 2 punktis b loetletud *teo* toimepanemiseks.

Muudatusettepanek

(f) valede haldusdokumentide koostamine artikli 1 lõike 1 punktides a–h ja artikli 2 lõike 2 punktis b loetletud *õigusrikkumise* toimepanemiseks.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu raamotsus – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt 1

Raamotsus 2002/475/JSK

Artikkel 3 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3 a. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli lõike 2 punktides a–c loetletud tegude kuritegudeks tunnistamine toimub sõnavabaduse ja ühinemisvabadusega seoses võetud kohustusi täites, austades eelkõige ajakirjandusvabadust ja sõnavabadust muudes meediakanalites, ning pidades silmas kirjavahetuse, sealhulgas elektronkirjade ja muu elektroonilise kirjavahetuse sisu konfidentsiaalsuse kaitset.. Lõike 2 punktides a–c loetletud tegude kuritegudeks tunnistamine ei vähenda ega piira teabe levitamist teaduslikel, akadeemilistel, kunstilistel ja aruandluse eesmärkidel, radikaalsete, poleemiliste ja vaidlust tekitavate vaadete väljendamist avalikel aruteludel tundlikes poliitilistes küsimustes, kaasa arvatud terrorism.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu raamotsus – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt 1

Raamotsus 2002/475/JSK

Artikkel 3 – lõige 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3b. Lisaks sellele tagavad liikmesriigid, et käesoleva artikli lõike 2 punktides a–c loetletud tegude kuritegudeks tunnistamine viiakse läbi viisil, mis oleks proportsionaalne õigusrikkumise olemuse ja asjaoludega, võttes arvesse taotletavaid õiguspäraseid eesmärke ning nende vajadust demokraatlikus ühiskonnas, ning välistaks igasuguse omavoli ja

diskrimineeriva või rassistliku kohtlemise.

Selgitus

Õigusakti tasakaalustatuse heaks on vajalik selgesõnaliselt viidata aluspõhimõtetele – need on proportsionaalsus, vajalikkus ja mittediskrimineerimine.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu raamotsus – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt 3

Raamotsus 2002/475/JSK

Artikkel 9 – lõige 1 a

Komisjoni ettepanek

*„1 a. Liikmesriigid määravad kindlaks **jurisdiktsiooni** artikli 3 lõike 2 punktides a–c osutatud õigusrikkumiste puhul, **kui õigusrikkumine oli suunatud või viis artiklis 1 osutatud teo sooritamiseni ja see õigusrikkumine kuulub liikmesriigi jurisdiktsiooni alla käesoleva artikli lõike 1 punktides a–e sätestatud mis tahes kriteeriumi alusel.**”*

Muudatusettepanek

*"1 a. Liikmesriik võib otsustada mitte kohaldada või kohaldada üksnes **konkreetsel juhtudel või asjaoludel lõike 1 punktides d ja e sisalduvaid kohtualluvust käsitlevaid sätteid** artikli 3 lõike 2 punktides a–c ja artiklis 4 osutatud õigusrikkumiste puhul, **kuivõrd need on seotud artikli 3 lõike 2 punktides a–c osutatud õigusrikkumistega.**"*

Selgitus

Pole soovitatav kohustada liikmesriike sätestama kolme uue õigusrikkumise osas oma jurisdiktsiooni väljaspool oma territooriumi, sest tegemist on väga tundliku küsimusega ja selle mõistmine on riigiti väga erinev. Liikmesriikidele tuleb jätta valida, kas nad kohaldavad artikli 9 punktides d ja e sätestatud jurisdiktsiooni eeskirju või mitte.

SELETUSKIRI

Taust

Terrorism ei alanud 2001. aasta 11. septembri terrorirünnakutega, kuid need näitasid maailmale ähvardava ohu ulatust ja sundisid uuesti esitama küsimust, kuidas terrorismi tõkestada.

Euroopa Liit, mis on seadnud endale eesmärgi tagada oma kodanikele kõrgetasemeline turvalisus vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval, reageerimisega ei viivitanud. Küsimuse all oli liidu 500 miljoni elaniku turvalisus ja Euroopa Liidu alusväärtuste ja -põhimõtete kaitse. Seega võeti New Yorgi terrorirünnakutele järgnenud kuude jooksul vastu terve rida meetmeid, nende hulgas raamotsus 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta, mille eesmärgiks on ühtlustada liikmesriikide vahel terroriakti mõistet, ning tagada, et sellised õigusrikkumised toime pannud või nende eest vastutavatele füüsilistele ja juriidilistele isikutele nähakse ette karistused ja sanktsioonid, mis vastavad selliste õigusrikkumiste raskusele.

Sellest ajast saadik on Euroopa Liidu territooriumil toimunud mitu korda terrorirünnakud (2004. aasta märtsis Madridis ja 2005. aasta juulis Londonis), mis sundis liitu tugevdama oma jõupingutusi terrorismi tõkestamisel ja selle vastu võitlemisel.

Ülesanne on seda raskem, mida rohkem terroristid oma tööriistu ja meetodeid uuendavad ja mitmekesistavad.

Side- ja infotehnoloogiatega, eriti Interneti areng on terroristidele andnud tõelise ülemaailmse tribüüni, kust nad võivad minimaalse hinna ja riskiga levitada propagandasõnumeid ning veebilehekülgedel töö- ja koolitusjuhendeid.

Et võimaldada Euroopa Liidul ja selle liikmesriikidel tõhusamalt võidelda nüüdisaegse terrorismi ja selle uute toimimisviiside vastu, esitas Euroopa Komisjon ettepaneku 2002. aasta raamotsuse¹ läbivaatamiseks ja selle vastavusse viimiseks Euroopa Nõukogu 2005. aasta terrorismi tõkestamise konventsiooniga², kaasates terrorismi mõistesse avaliku üleskutse panna toime terroriakt, värbamise terroristlikel eesmärkidel ja väljaõppe terroristlikel eesmärkidel.

Raportööri seisukoht

Raportöör avaldab heameelt komisjoni soovi üle tugevdada Euroopa Liidu meetmeid terroristlikel eesmärkidel värbamise ja väljaõppe vastu võitlemisel ja on seisukohal, et tõelist lisandväärtust annaks nende meetmete võtmine ELi integreeritud institutsionaalses raamistikus (puuduvad pikad allkirjastamis- ja ratifitseerimismenetlused), kõnealustele

¹ EÜT L 164, 22.6.2002, lk 3–7

² <http://conventions.coe.int/Treaty/FR/Treaties/Html/196.htm>

ettevalmistavatele konkreetsetele õigusaktidele karistuste olemuse ja tasandi osas ühtse juriidilise korra ettenägemine ja meetmete suhtes 2002. aasta raamotsusele tuginevate¹ koostöömehhanismide kohaldamine.

Sellele vaatamata on raportöör seisukohal, et komisjoni ettepanek, kus nähakse ette karistada „avalikku üleskutset panna toime terroriakte” võib ohustada põhiõigusi ja -vabadusi, sest kõnealusel juhul on tegemist mitte üksnes terroristlike õigusrikkumiste, vaid ka selliste sõnade või kirjutiste eest karistamisega, mille tulemuseks oli või ainult kahtlustati olevat terroriakt.

Kuid raportöör on seisukohal, et kõnealune ettepanek ei võimalda käesoleval kujul määratleda piisavalt selgelt ja täpselt karistatavaid käitumisviise ega ka vastata samamoodi kahele lahutamatu eesmärgile, milleks on terrorismivastane võitlus ja inimõigustest ja põhivabadustest kinnipidamine. Arvestades, et vahel on praktikas piirjoon sõnavabaduse ja selle omamise õiguse rikkumise vahel väga habras, avaldab raportöör kartust, et kõnealused lüngad avavad tee kuritarvitustele.

Raportöör teeb seetõttu ettepaneku lisada kõnealusesse raporti projekti teatud arv muudatusi, mis komisjoni ettepanekut tasakaalustaksid ja parandaksid selle õiguskindlust. Muudatused puudutavad peamiselt järgmisi punkte: „avaliku üleskutse” mõiste ja selle määratlus, tagatised põhiõiguste kaitsmisel, uute õigusrikkumiste toimepanemise katse karistamine ja viimase suhtes kohaldatavad jurisdiktsiooni eeskirjad.

Mõiste „avalik üleskutse panna toime terroriakt”

Raportöör on seisukohal, et mõiste „avalik üleskutse panna toime terroriakt” määratlust tuleb täpsemalt piiritleda.

Esiteks on raportööri arvates mõiste „üleskutse” ise juba tema ebamääraseid piire arvestades segadust tekitav ja see tuleks asendada mõistega „õhutamine”, mida karistusõiguses sagedamini kasutatakse. Lisaks kasutas komisjon oma ettepanekus võtta vastu raamotsus² rassismi ja ksenofoobia vastu võitlemise kohta mõistet „avalik vägivalla või vaenu õhutamine”, seda mõistet kasutas ka nõukogu oma 26. veebruari 2008 aasta suunistes³.

Mis puudutab määratluse sisu, siis vajaksid raportööri arvates rangemat piiritlemist karistatavad käitumisviisid. Raportöör on seisukohal, et asjaomane käitumine peab tekitama „reaalse”, mitte üksnes hüpoteetilise terroriakti toimepanemise ohu, teisisõnu, õhutamise ja terroriakti toimepanemise tõenäosuse vaheline seos peab olema piisavalt konkreetne.

Kaitseabinõud inimõiguste ja põhivabaduste kaitse valdkonnas

Raportöör pooldab kindlalt õigusakti kaitseabinõude lisamist, mis on samaväärsed Euroopa

¹ Nt nõukogu 20. septembri 2005. aasta otsus 2005/671/JSK terroriaktidega seotud teabevahetuse ja koostöö kohta (*ELT L 253, 29.9.2005, lk 22–24*)

² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2001:0664:FIN:FR:PDF>

³ <http://register.consilium.europa.eu/pdf/fr/07/st16/st16771.fr07.pdf>

Nõukogu terrorismi tõkestamise konventsiooni artikliga 12.

Komisjon võttis küll oma ettepanekus peaaegu sõna-sõnalt üle nimetatud konventsioonis sisalduvad „avaliku üleskutse”, „värbamise” ja „väljaõppe” määratlused, kuid jättis kõrvale artiklis 12 sisaldunud kaitseabinõud, mida Euroopa Nõukogu peab aga karistustest lahutamatuks, sest neil on oluline osa karistuste tõlgendamisel.

Raportöör soovib kõnealust väljajätmist ja sellest tulenevat tasakaalustamatust heastada ja lisada õigusakti uued sätted, mis tuletaksid liikmesriikidele ühelt poolt meelde ELi põhiõiguste harta järgimise vajadust ja nende kohustusi sõnavabaduse ja ühinemisvabaduse valdkonnas, ning teisalt asjaolu, et karistused peavad olema proportsionaalsed „taotletavate õiguspärase eesmärkidega ja demokraatlikus ühiskonnas vajalikud” ning välistama „igasuguse omavolilise, diskrimineeriva või rassistliku kohtlemise”.

Kõnealused kaitseabinõud on raportööri arvates vältimatult vajalikud nii Euroopa kodanike õiguskindluse kui ka Euroopa Nõukoguga ühtse seisukoha tagamiseks.

Õigusrikkumise katse karistamine

Raportöör jagab kõnealuses küsimuses komisjoni seisukohta, kes oma ettepaneku artikli 4 lõikes 2 välistab igasuguse kohustuse karistada artikli 3 lõike 2 punktides a–c loetletud uute õigusrikkumiste toimepanemise katseid.

Nõukogus tekitas „värbamise” katse ja „väljaõpetamise” katse karistamine siiski vaidlusi, osa liikmesriike oli selle poolt ja osa vastu (mis puutub „avaliku üleskutse” katsesse, siis on see raskesti mõistetav ja selle karistamise võimalus välistati kohe).

Lahendus, mille nõukogu lõpuks oma 18. aprilli 2008. aasta suunistesse lisas – ja ühtlasi lisas Euroopa Nõukogu selle oma terrorismi tõkestamise konventsiooni – seisneb valikulises karistamises värbamise ja väljaõppe katse eest.

Ehkki raportööri arvates on kõnealune lahendus mõistlikum kui teatavate liikmesriikide poolt välja pakutud kohustuslik karistamine, tuleks siiski eelistada komisjoni sõnastuse juurde jäämist ning seega kõnealuses küsimuses muudatusettepanekut mitte esitada.

Uute rikkumiste suhtes kohaldavad jurisdiktsiooni eeskirjad

Raportöör leiab nagu nõukogugi, et komisjoni poolt lisatud raamotsuse artikli 9 uus lõige 1 a läheb liiga kaugele ja see tuleks välja jätta.

Raportöör ei ole nõus ka ideega kehtestada liikmesriikidele kohustus sätestada kolme uue õigusrikkumise osas jurisdiktsioon väljaspool oma territooriumi, sest tegemist on väga tundliku küsimusega ja selle mõistmine on riigiti väga erinev, ning teeb seetõttu ettepaneku jätta liikmesriikide otsustada, kas nad kohaldavad või mitte artikli 9 punktides d ja e sätestatud jurisdiktsiooni eeskirju. Sellise ettepaneku tegid alguses ka mitmed delegatsioonid nõukogus.

Lõppjäreltus

Raportöör suhtub terrorismiohtu väga tõsiselt, tunneb muret viimastel aastatel kasvanud terroristliku propaganda veebilehekülgede arvu (praegu on olemas ligikaudu 5000 veebilehte) ja mõju üle, mida kõnealune propaganda võib avaldada käitumisele ja terroristide ridadesse värbamisele.

Raportöör on sellele vaatamata seisukohal, et kuigi kõnealuse probleemiga on äärmiselt oluline tegeleda, tuleks olla eriti ettevaatlik probleemi käsitlemisviisi osas, sest nii tundliku küsimuse puhul valitseb oht, et tahe parandada Euroopa kodanike turvalisust toob konkreetselt kaasa samade kodanike õiguste ja vabaduste piiramise. Raportööri esimeseks mureküsimuseks on seega saavutada tasakaalustatud ja juriidiliselt selge õigusakt, mis võimaldab omavahel ühendada tõhusama terrorismivastase võitluse ja inimõiguste ja põhivabaduste kaitse kõrge taseme.

3.6.2008

ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS

kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu raamotsus, millega muudetakse raamotsust 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta (KOM(2007)0650 – C6-0466/2007 – 2007/0236(CNS))

Arvamuse koostaja: Luis de Grandes Pascual

LÜHISELGITUS

Raamotsus 2002/475/JSK oli omal ajal oluline samm terrorismivastase võitluse jaoks ELis. Tänu sellele otsusele ühtlustati kõikides liikmesriikides terrorismi mõiste ja kõnealuse tegevuse puhul kohaldatavad karistused. Komisjon on esitanud ettepaneku raamotsuse muutmiseks, eesmärgiga ajakohastada kehtivat juriidilist arsenalit ja eelkõige selge kavatsusega luua nõuetekohane õiguslik raamistik küberterrorismi jaoks. Komisjoni ettepanekuga lisatakse algsesse teksti kolm kuritegu:

- avalik üleskutse panna toime terroriakt,
- värbamine terroristlikel eesmärkidel ja
- väljaõpe terroristlikel eesmärkidel.

Komisjon on võtnud suurel määral aluseks Euroopa Nõukogu terrorismi tõkestamise konventsiooni, mis muu hulgas käsitleb neid kolme rikkumist. Ehkki nii ei tundu, annab nende kolme kuriteo lisamine olulise lisandväärtuse, kuna raamotsuse kohaldamisala on laiem.

- Esiteks on raamotsuses sätestatud terroristliku tegevuse määratlus laiem ja terviklikum kui Euroopa Nõukogu konventsioonis sätestatud määratlus. Näiteks ükski ÜRO konventsioonidest, millele Euroopa Nõukogu konventsioonis viidatakse, ei hõlma tsiviilelanike surma tulirelvade tõttu (ainult lõhkeainete tõttu¹).
- Teiseks on raamotsuse õiguslik kord väga terviklik ja sisaldab näiteks karistuste süsteemi, mida kohaldatakse automaatselt mainitud kolme kuriteo puhul.

¹ Vt Euroopa Nõukogu konventsiooni lisa.

On siiski eriti tähtis, et liikmesriigid ratifitseeriksid võimalikult kiiresti Euroopa Nõukogu terrorismi tõkestamise konventsiooni, kuna mõlema õigusakti paralleelne ja kombineeritud kohaldamine annaks ELi kodanikele ja Euroopa Nõukogu liikmesriikide kodanikele parimad tagatised.

Inimõiguste ja põhivabaduste kaitsmisega seoses on äärmiselt oluline selgitada algusest peale, et kehtiva õigusliku raamistikuga on need õigused, eriti sõna- ja ühinemisvabadus täielikult tagatud nii raamotsuses (artikli 1 lõikes 2), Euroopa Liidu õigusaktides (Euroopa Liidu lepingu artiklis 6 ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas) ning isegi inimõiguste ja põhivabaduste kaitse Euroopa konventsioonis, mille põhimõtteid ja sätteid tuleb ELis järgida. Ei ole üleliigne raamotsust täpsustada ning sõna- ja ühinemisvabadust rõhutada ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartale viidata. On siiski äärmiselt oluline selgitada, et ELi õigussüsteem kaitseb iseenesest täielikult inimõigusi. Kõik katsed vastandada terrorismivastast võitlust ja inimõiguste kaitset (kui võtta arvesse väidet, et terrorismi vastu saab võidelda üksnes inimõigusi kahjustades) tuleb täielikult kõrvaldada: tegemist ei ole kaugeltki kahe kokkusobimatu eesmärgiga, terrorismivastase võitluse peamine õigustus on inimõiguste kaitse. Selline väärkäsitlus on kunstlik, õiguslikult vale ja poliitiliselt ohtlik.

Väljaõpet terroristlikel eesmärkidel soovitatakse samuti määratleda õigusrikkumise katsena, kuna veel kasutamata väljaõppe struktuuride avastamine ja neutraliseerimine on reaalne võimalus ning seda tuleb võtta arvesse.

Kuigi komisjoni ettepanekus on parandamisruumi, on see siiski asjakohane, kuna see tähendab olulist sammu edasi terrorismivastase võitluse tõhustamiseks ELis. Tuleb rõhutada, et komisjoni ettepanekuga ei võimaldata liikmesriikidel üksnes võidelda küberterrorismi vastu, vaid ka neutraliseerida kõik terrorismile avalikult üles kutsuvad ja terrorismi toetavad avalikud sõnumid, mis tahes vahendi abil ja igal pool.

Eespool nimetatud põhjustel ja vaatamata muudatusettepanekutele, mis selles raportis esitatakse, tuleb komisjoni ettepanekut toetada.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Õiguskomisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu otsus – muutmisakt Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4 a) Kuigi küberterrorismivastane võitlus on prioriteet, tuleb kõikides Euroopa

Liidu liikmesriikides karistatavaks muuta ka avalik üleskutse terrorismile, kuna on vaja neutraliseerida kõik terrorismile avalikult üles kutsuvad ja terrorismi toetavad avalikud sõnumid, mis tahes vahendi abil ja igal pool.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu otsus – muutmisakt
Põhjendus 12 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12 a) Käesolevas ettepanekus sisalduvad muudatused täiendavad Euroopa Nõukogu 16. mai 2005. aasta terrorismi tõkestamise konventsiooni ning seetõttu on hädavajalik, et paralleelselt käesoleva otsuse jõustumisega ratifitseeriks kõik liikmesriigid kõnealuse konventsiooni võimalikult kiiresti.

Selgitus

Euroopa Nõukogu konventsioonis sätestatud kuritegude lisamine ELi õiguslikku raamistikku, eriti raamotsusesse 475/2002 annab olulise lisandväärtuse, kuna neid kuritegusid reguleeritaks terviklikuma õigusliku korra raames. On siiski tähtis, et liikmesriigid ratifitseeriks kõnealuse konventsiooni, kuna raamotsus seda ei asenda. Mõlema õigusakti paralleelne kohaldamine annab veelgi parema terrorismivastase kaitse, nii ELis kui ka kolmandates riikides, kes on Euroopa Nõukogu liikmed.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu otsus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt -1 (uus)
Otsus 2002/475/JSK
Artikkel 1 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

-1. Artikli 1 lõige 2 asendatakse järgmisega:

"2. Käesolev raamotsus ei mõjuta kohustust austada põhiõigusi ja õiguse

aluspõhimõtteid, mis on kirja pandud Euroopa Liidu lepingu artiklis 6, ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud õigusi, eelkõige sõna- ja ühinemisvabadust.”.

Selgitus

Otsuse artikli 1 lõiget 2 tuleb ajakohastada, lisades viite Euroopa Liidu põhiõiguste hartale. Kaht põhivabadust, sõna- ja ühinemisvabadust, tuleb omakorda mainida eraldi, et raamotsuse väärtõlgendus neid ei kahjustaks.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu otsus – muutmisakt

Artikkel 1 – punkt 2

Otsus 2002/475/JSK

Artikkel 4 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

„Kõik liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et artikli 1 lõikes 1 ja artiklis 3 nimetatud õigusrikkumise katse, välja arvatud artikli 1 lõike 1 punktis f nimetatud valduses hoidmine ning artikli 1 lõike 1 punktis i ja **artikli 3 lõike 2 punktides a–c** nimetatud õigusrikkumised muudetakse karistatavaks.”

Muudatusettepanek

„Kõik liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et artikli 1 lõikes 1 ja artiklis 3 nimetatud õigusrikkumise katse, välja arvatud artikli 1 lõike 1 punktis f nimetatud valduses hoidmine ning artikli 1 lõike 1 punktis i ja **artikli 3 lõike 2 punktides a ja b** nimetatud õigusrikkumised muudetakse karistatavaks.”

Selgitus

Väljaõpe katset terroristlikel eesmärkidel tuleb käsitleda kuriteona kõikides ELi liikmesriikides. Veel kasutamata väljaõppe struktuuride avastamine ja neutraliseerimine on reaalne, mitte teoreetiline võimalus ning seda tuleb võtta arvesse.

MENETLUS

Pealkiri	Terrorismivastane võitlus	
Viited	KOM(2007)0650 – C6-0466/2007 – 2007/0236(CNS)	
Vastutav komisjon	LIBE	
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	JURI 11.12.2007	
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Luis de Grandes Pascual 19.12.2007	
Arutamine parlamendikomisjonis	8.4.2008	28.5.2008
Vastuvõtmise kuupäev	29.5.2008	
Lõpphääletuse tulemused	+: 20	–: 0
	0: 0	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Carlo Casini, Bert Doorn, Monica Frassoni, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Neena Gill, Piia-Noora Kauppi, Katalin Lévai, Antonio Masip Hidalgo, Manuel Medina Ortega, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Diana Wallis, Jaroslav Zvěřina, Tadeusz Zwiefka	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Sharon Bowles, Luis de Grandes Pascual, Sajjad Karim, Georgios Papastamkos, Jacques Toubon	

MENETLUS

Pealkiri	Terrorismivastane võitlus		
Viited	08707/2008 – C6-0211/2008 – KOM(2007)0650 – C6-0466/2007 – 2007/0236(CNS)		
EPga konsulteerimise kuupäev	10.12.2007		
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	LIBE 11.12.2007		
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	AFET 11.12.2007	JURI 11.12.2007	
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	AFET 27.11.2007		
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Roselyne Lefrançois 29.11.2007		
Arutamine parlamendikomisjonis	27.2.2008	29.5.2008	15.7.2008
Vastuvõtmise kuupäev	15.7.2008		
Lõpphääletuse tulemused	+: -: 0:	35 4 1	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Alexander Alvaro, Catherine Boursier, Emine Bozkurt, Philip Bradbourn, Mihael Brejc, Giuseppe Castiglione, Giusto Catania, Carlos Coelho, Esther De Lange, Gérard Deprez, Bárbara Dührkop Dührkop, Claudio Fava, Armando França, Urszula Gacek, Kinga Gál, Patrick Gaubert, Jeanine Hennis-Plasschaert, Ewa Klant, Magda Kósáné Kovács, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Stavros Lambrinidis, Henrik Lax, Roselyne Lefrançois, Baroness Sarah Ludford, Viktória Mohácsi, Claude Moraes, Javier Moreno Sánchez, Martine Roure, Csaba Sógor, Vladimir Urutchev, Ioannis Varvitsiotis, Manfred Weber, Tatjana Ždanoka		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Edit Bauer, Simon Busuttil, Sophia in 't Veld, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Bill Newton Dunn, Maria Grazia Pagano, Eva-Britt Svensson		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)	Ioannis Kasoulides		